

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

ТӨСВИЙН ТӨВЛӨРҮҮЛЭН ЗАХИРАГЧ

АУДИТЫН КОД: ТӨА-2023/12/-НА-СТА-ТТЗ

ТӨВ АЙМГИЙН БАЯНЖАРГАЛАН СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН 2022
ОНЫ САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД
ХИЙСЭН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Зуунмод 2023 он

Аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Хишигжаргал

Утас: 70272582 Цахим хаяг: khishigjargalts@audit.gov.mn

Аудитын менежер О.Амаржаргал

Утас: 70273463 Цахим хаяг: amariargalo@audit.gov.mn

Аудитор Т.Хүрэлбаатар

Утас: 70272248 Цахим хаяг: khurelbaatart@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг
дараах хаягаар авна уу. Цахим хаяг: www.open.audit.mn

Товчилсон үгийн жагсаалт	3
Хүснэгтийн жагсаалт	3
1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	4
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	6
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	16
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа	16
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин	16
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	16
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд.....	17
3.4.1 Мөнгөн хөрөнгө.....	18
3.4.2 Авлага	18
3.4.3 Бараа материал	18
3.4.4 Үндсэн хөрөнгө	19
3.4.5 Өр төлбөр.....	20
3.4.6 Засгийн газрын хувь оролцоо	20
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	20
3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт	20
3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл.....	21
3.5.3 Нэмэлт төсөв.....	22
3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн	22
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	23
4.1 Ерөнхий зүйл	23
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт.....	24
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	24
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	24
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	24
4.5.1 Завсрын аудитын талаар	24
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	24
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	25
5.1 Төлбөрийн акт.....	25
5.2 Албан шаардлага	25
5.3 Зөвлөмж	25
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	26

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
СТСХ	Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс
ЗДТГ	Засаг даргын тамгын газар
ОНХС	Орон нутгийн хөгжлийн газар

Хүснэгтийн жагсаалт

Хүснэгт 1 Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт.....	17
Хүснэгт 2 Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл.....	18
Хүснэгт 3 Авлагын үлдэгдэл	18
Хүснэгт 4 Бараа материалын үлдэгдэл.....	18
Хүснэгт 5 Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл	19
Хүснэгт 6 Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл.....	20
Хүснэгт 7 Засгийн газрын хувь оролцоо.....	20
Хүснэгт 8 Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл.....	21
Хүснэгт 9 Төсөл хөтөлбөрийн арга хэмжээний хүрэх үр дүн, биелэлт	22
Хүснэгт 10 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт	24

**ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

41100, Төв аймаг, Зуунмод сум
Утас: 70272582, Цахим шуудан: tuv@audit.gov.mn
Цахим хаяг: www.audit.mn

2023.03.24 № 01/237.
танай -ны № -т

ТӨВ АЙМГИЙН БАЯНЖАРГАЛАН
СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА
Ө.НЯМБАЯР ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.3-д заасны дагуу Төв аймгийн Баянжаргалан сумын Засаг даргын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Төв аймгийн Баянжаргалан сумын Засаг даргын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторов баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторов ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Төв аймгийн Засаг даргын 2023 оны А/45 дугаар захирамжаар сумдын 2022 оны үйл ажиллагааг дүгнэхэд тус сум нь 81,2 хувьтай, "Ногоон хөгжил-Баялаг бүтээгчид"-ийг дэмжих урианы жилийн хэрэгжилт 76,1 хувьтай тус тус дүгнэгдсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь аудиторов мэргэжлийн шийдлээр тайлант хугацааны санхүүгийн тайлангийн аудитад чухал нөлөө үзүүлсэн дараах асуудлууд байна.

Тайлант онд гүйцэтгэл, үр дүнгээр санхүүжих Ерөнхий боловсролын сургууль, Цэцэрлэг, Эрүүл мэндийн төв, Соёлын төвийн байгууллагуудын 2,567,598.9 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө, 147,054.4 мянган төгрөгийн бараа материалыг шилжүүлэн тайлагнасан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ. Тус санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.ХИШИГЖАРГАЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ**2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан**

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	703,470.55	730,002.98
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	243,092.04	318,214.39
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	243,092.04	318,214.39
31210	Төгрөг	243,092.04	318,214.39
31211	Төрийн сангийн харилцах	238,324.09	269,975.52
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	4,767.95	48,238.87
33	АВЛАГА	235,219.70	248,740.70
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	1,193.93	0.00
33500	Бусад авлага	234,025.77	248,740.70
33510	Байгууллагаас авах авлага	35,415.57	18,919.60
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	198,610.20	229,821.10
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	225,158.81	163,047.89
35100	Түүхий эд материал	68,489.38	15,829.38
35110	Тусгай зориулалттай материал	6,105.41	0.00
35130	Эм боох материал	62,383.96	15,829.38
35400	Хангамжийн материал	154,799.43	145,348.51
35410	Бичиг хэргийн материал	14,522.52	3,562.10
35420	Аж ахуйн материал	96,659.25	20,713.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	2,488.00	114,268.23
35440	Түлш, шатах тослох материал	1,824.34	0.00
35460	Хүнсний материал	7,916.06	0.00
35470	Бусад хангамжийн материал	31,389.25	6,805.19
35600	Мал амьтад	1,870.00	1,870.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	3,015,723.57	1,038,520.81
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	3,015,723.57	1,038,520.81
39200	Биет хөрөнгө	2,862,971.57	954,018.81
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	3,148,292.77	1,294,876.98
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-545,958.10	-438,596.77
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	130,813.26	154,677.35
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-83,554.92	-90,918.25
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	348,542.64	74,446.78
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-202,383.86	-49,007.15
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	171,747.11	29,206.13
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-128,267.46	-20,666.24
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	8,386.88	0.00
39217	Ном	15,353.26	0.00
39300	Биет бус хөрөнгө	152,752.00	84,502.00
39301	Програм хангамж	1,800.00	1,080.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,170.00	-600.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	152,122.00	84,022.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	3,719,194.12	1,768,523.79

4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	24,584.71	21,967.49
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	24,584.71	21,967.49
41300	Өглөг	24,584.71	21,967.49
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	5,013.09	0.00
41360	Бусад өглөг	19,571.62	21,967.49
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	19,571.62	21,967.49
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	3,694,609.41	1,746,556.30
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	3,694,609.41	1,746,556.30
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	1,523,630.48	723,048.42
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	1,523,630.48	723,048.42
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	1,211,546.15	792,951.71
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,158,011.86	2,715,918.98
51220	Тайлант үеийн үр дүн	53,534.29	-1,922,967.28
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	959,432.78	230,556.18
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	3,719,194.12	1,768,523.79

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

		/мянган төгрөгөөр/	
Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,881,474.45	1,401,639.62
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	105,569.89	207,293.68
110	Орлогын албан татвар	50,166.28	133,988.20
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	50,166.28	148,048.67
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	0.00	89,699.80
110002	Үйл ажиллагааны орлого	14,166.45	20,659.20
110003	Хөрөнгийн орлого	29,864.21	32,715.03
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	2,743.20	1,900.00
110006	Урлагийн тоглолт, спортын тэмцээний шагнал, наадмын бай шагнал	3,392.42	3,074.63
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	0.00	-14,060.47
110101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	0.00	-14,060.47
113	Хөрөнгийн албан татвар	41,515.40	44,954.99
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	0.00	2,717.49
113002	Бууны албан татвар	470.00	150.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	41,045.40	42,087.50
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	13,888.21	28,350.50
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	5,046.46	3,713.60
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	936.46	471.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	4,110.00	3,242.60
1181	Газрын төлбөр	8,641.75	24,636.90
118101	Газрын төлбөр	8,641.75	24,636.90
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	200.00	0.00
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	200.00	0.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	350,784.37	434,978.87
120	Нийтлэг татварын бус орлого	350,784.37	434,978.87
120003	Торгуулийн орлого	635.50	892.61
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	32,172.03	97,703.01
1E+06	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	6,740.94	1,370.77

1E+06	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	25,431.09	96,332.24
120005	Түрээсийн орлого	0.00	347.50
120009	Бусад орлого	1,181.00	665.98
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	120,663.48	227,551.15
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	196,132.35	107,818.63
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,425,120.19	759,367.06
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,161,165.20	277,381.40
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,041,923.90	0.00
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	119,241.30	277,381.40
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	164,171.34	40,071.76
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	104,949.01	6,327.61
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	59,222.33	33,744.15
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,091,690.34	441,913.90
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	583,639.14	0.00
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	1,335.50	0.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	506,715.70	441,913.90
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	8,093.31	0.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	8,093.31	0.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,728,414.31	845,035.53
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,728,414.31	845,035.53
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,026,250.62	820,107.01
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,090,309.73	274,470.52
210101	Үндсэн цалин	723,657.64	215,318.22
210102	Нэмэгдэл	238,518.42	45,390.54
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	18,188.37	0.00
210104	Урамшуулал	67,544.21	3,451.95
210105	Гэрээт ажлын хөлс	42,401.10	10,309.81
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	148,951.09	37,165.15
210201	Тэтгэврийн даатгал	105,367.65	26,416.05
210202	Тэтгэмжийн даатгал	10,943.72	2,687.55
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,750.31	2,149.56
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,154.48	537.99
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	21,734.92	5,374.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	184,590.55	182,073.77
210301	Гэрэл, цахилгаан	12,125.17	14,809.75
210302	Түлш, халаалт	167,249.42	163,685.45
210303	Цэвэр, бохир ус	5,215.95	3,578.57
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	60,509.65	37,437.99
210401	Бичиг хэрэг	6,895.14	6,490.10
210402	Тээвэр, шатахуун	29,119.03	22,185.16
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,385.24	7.20
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,696.40	2,547.60
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	12,430.10	6,207.93
210408	Бараа материал акталсны зардал	8,983.74	0.00
2105	Нормативт зардал	218,625.41	9,149.82
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	189,859.82	0.00
210502	Хоол, хүнс	28,342.59	9,149.82
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	423.00	0.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	6,529.93	4,632.85
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,350.43	0.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	3,099.50	0.00
210604	Урсгал засвар	2,080.00	4,632.85

2107	Томилолт, зочны зардал	1,770.50	5,517.50
210702	Дотоод албан томилолт	1,770.50	5,517.50
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	7,962.88	115,451.70
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,222.93	37,556.70
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	651.00	500.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	183.70	200.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	312.06	373.32
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	110.00	0.00
210810	Борлуулалт, маркетингийн зардал /ТӨҮГ/	0.00	74,895.39
210811	Ерөнхий ба удирдлагын зардал /ТӨҮГ/	1,452.39	1,892.89
210813	Бусад зардал /ТӨҮГ/	30.80	33.40
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	307,000.89	154,207.72
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	93,937.22	33,739.85
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,814.65	488.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	210,249.02	119,979.87
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	702,163.69	24,928.51
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	67,124.30	24,928.51
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	0.00	1,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	17,006.00	0.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0.00	23,792.10
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	35,367.40	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	14,750.90	136.41
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	596,061.37	0.00
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	583,639.14	0.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	12,422.23	0.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	38,978.02	0.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	38,978.02	0.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	153,060.14	556,604.09
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	99,525.86	2,479,571.37
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	12,877.95	0.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	797.50	1,359.90
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	0.00	2,086,360.09
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	755.72	152,231.10
225012	Хөрөнгө оруулалтаар бэлтгэгдсэн шилжүүлэх зориулалтай хөрөнгийн зардал	85,094.68	239,620.28
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	53,534.29	-1,922,967.28

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/ мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,707,220.60	1,156,848.05
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	105,569.89	207,293.68
110	Орлогын албан татвар	50,166.28	133,988.20
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	50,166.28	148,048.67

110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	0.00	89,699.80
110002	Үйл ажиллагааны орлого	14,166.45	20,659.20
110003	Хөрөнгийн орлого	29,864.21	32,715.03
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	2,743.20	1,900.00
110006	Урлагийн тоглолт, спортын тэмцээний шагнал, наадмын бай шагнал	3,392.42	3,074.63
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	0.00	-14,060.47
110101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	0.00	-14,060.47
113	Хөрөнгийн албан татвар	41,515.40	44,954.99
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	0.00	2,717.49
113002	Бууны албан татвар	470.00	150.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	41,045.40	42,087.50
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	13,888.21	28,350.50
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	5,046.46	3,713.60
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	936.46	471.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	4,110.00	3,242.60
1181	Газрын төлбөр	8,641.75	24,636.90
118101	Газрын төлбөр	8,641.75	24,636.90
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	200.00	0.00
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	200.00	0.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	205,667.41	190,187.30
120	Нийтлэг татварын бус орлого	205,667.41	190,187.30
120003	Торгуулийн орлого	635.50	892.61
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	203,850.91	187,281.21
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	132,387.98	90,199.87
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	71,462.94	97,081.34
120005	Түрээсийн орлого	0.00	347.50
120009	Бусад орлого	1,181.00	1,665.98
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,395,983.29	759,367.06
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,161,165.20	277,381.40
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,041,923.90	0.00
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	119,241.30	277,381.40
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	135,034.44	40,071.76
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	75,812.11	6,327.61
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	59,222.33	33,744.15
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,091,690.34	441,913.90
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	583,639.14	0.00

132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	1,335.50	0.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	506,715.70	441,913.90
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	8,093.31	0.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	8,093.31	0.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,403,871.04	702,238.42
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,403,871.04	702,238.42
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,701,514.12	672,415.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,091,893.40	277,212.19
210101	Үндсэн цалин	718,617.23	218,059.90
210102	Нэмэгдэл	244,021.10	45,390.54
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	20,681.20	0.00
210104	Урамшуулал	66,021.56	13,761.76
210105	Гэрээт ажлын хөлс	42,552.31	0.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	147,367.43	34,423.47
210201	Тэтгэврийн даатгал	103,073.76	23,674.38
210202	Тэтгэмжийн даатгал	11,088.06	2,687.55
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,865.95	2,149.56
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,201.97	537.99
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	22,137.69	5,374.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	184,667.35	182,107.17
210301	Гэрэл, цахилгаан	11,727.93	14,809.75
210302	Түлш, халаалт	167,646.66	163,685.45
210303	Цэвэр, бохир ус	5,290.55	3,578.57
210305	Ашиглалтын зардалд төлсөн /ТӨҮГ/	2.20	33.40
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	38,527.74	20,010.89
210401	Бичиг хэрэг	5,017.71	1,597.90
210402	Тээвэр, шатахуун	26,115.14	13,376.29
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,111.90	1,800.00
210404	Ном, хэвлэл	112.80	0.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,259.40	3,236.70
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,910.80	0.00
2105	Нормативт зардал	102,914.54	51,683.94
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	70,959.21	51,683.94
210502	Хоол, хүнс	27,806.63	0.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,148.70	0.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	11,448.93	6,132.85
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,599.43	0.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	3,099.50	0.00
210604	Урсгал засвар	6,750.00	6,132.85
2107	Томилолт, зочны зардал	1,805.50	5,517.50
210702	Дотоод албан томилолт	1,805.50	5,517.50

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	10,666.02	40,822.90
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	8,088.27	37,856.70
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	651.00	500.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	183.70	200.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	312.06	373.32
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	110.00	0.00
210818	Бусад мөнгөн зарлага /ТӨҮГ/	1,320.99	1,892.89
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	112,223.23	54,504.09
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	107,347.38	51,431.67
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,875.85	3,072.42
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	702,356.92	29,823.42
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	66,123.60	25,708.39
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	0.00	1,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	14,411.10	0.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	27,401.60	23,792.10
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	7,965.80	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	16,345.10	916.29
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	596,061.37	0.00
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	583,639.14	0.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	12,422.23	0.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	40,171.95	4,115.03
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	40,171.95	4,115.03
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	303,349.56	454,609.62
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	130,962.74	258,487.38
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	130,962.74	258,487.38
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	130,962.74	258,487.38
220001	Барилга байгууламж	75,494.68	131,109.43
221001	Их засвар	8,299.96	89,846.70
222001	Тоног төхөөрөмж	30,624.80	10,628.11
223001	Бусад хөрөнгө	0.00	25,604.05
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	16,543.30	1,299.10
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-130,962.74	-258,487.38
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	-99,797.50	-120,999.90
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГ ДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	99,797.50	120,999.90
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	99,797.50	120,999.90

VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	72,589.32	75,122.35
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	170,502.72	243,092.04
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	243,092.04	318,214.39

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,523,630.48	961,715.96	1,141,544.69	3,626,891.12
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	16,467.17	16,467.17
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,523,630.48	961,715.96	1,158,011.86	3,643,358.29
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	-2,283.17	0.00	-2,283.17
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
6	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00
7	Өмчид гарсан өөрчилөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
8	Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00	0.00
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	53,534.29	53,534.29
10	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,523,630.48	959,432.78	1,211,546.15	3,694,609.41
11	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,523,630.48	959,432.78	1,211,546.15	3,694,609.41
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-800,582.06	-728,876.61	1,504,372.84	-25,085.83
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	723,048.42	230,556.18	2,715,918.98	3,669,523.58
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
16	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00
17	Өмчид гарсан өөрчилөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
18	Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00	0.00
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-1,922,967.28	-1,922,967.28
20	2022 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	723,048.42	230,556.18	792,951.71	1,746,556.30

2.5 Аудит хийсэн нэгтгэсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,228,445.00	984,870.46
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	700,216.90	606,682.28
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	673,424.80	580,973.88
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	289,010.60	277,212.19
210101	Үндсэн цалин	221,000.80	218,059.90
210102	Нэмэгдэл	59,383.60	45,390.54
210104	Урамшуулал	8,626.20	13,761.76
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	38,705.00	34,423.47
210201	Тэтгэврийн даатгал	27,104.90	23,674.38
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,900.10	2,687.55
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,320.00	2,149.56

210204	Ажилгүйдлийн даатгал	580.00	537.99
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,800.00	5,374.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	243,672.00	178,591.20
210301	Гэрэл, цахилгаан	18,192.90	14,809.75
210302	Түлш, халаалт	224,139.10	163,685.45
210303	Цэвэр, бохир ус	1,340.00	96.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	18,920.70	18,627.40
210401	Бичиг хэрэг	1,597.90	1,597.90
210402	Тээвэр, шатахуун	11,992.80	11,992.80
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,800.00	1,800.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,530.00	3,236.70
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	6,300.00	6,132.85
210604	Урсгал засвар	6,300.00	6,132.85
2107	Томилолт, зочны зардал	5,517.50	5,517.50
210702	Дотоод албан томилолт	5,517.50	5,517.50
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	42,611.40	38,630.02
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	40,516.10	37,556.70
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	500.00	500.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	200.00	200.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,044.70	373.32
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	350.60	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	28,687.60	21,839.25
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	25,687.60	18,870.83
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,000.00	2,968.42
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	26,792.10	25,708.39
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	26,792.10	25,708.39
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	1,000.00	1,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	23,792.10	23,792.10
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,000.00	916.29
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	407,228.10	257,188.28
220001	Барилга байгууламж	199,846.70	131,109.43
221001	Их засвар	89,846.70	89,846.70
222001	Тоног төхөөрөмж	66,000.00	10,628.11
223001	Бусад хөрөнгө	51,534.70	25,604.05
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	121,000.00	120,999.90
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	121,000.00	120,999.90
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,228,445.00	1,014,263.34
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	277,381.40	277,381.40
310004	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	277,381.40	277,381.40
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	737,254.30	646,682.08
320001	Орон нутгийн төсвөөс	737,254.30	646,682.08
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	213,809.30	90,199.87
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	121,000.00	90,199.87
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	92,809.30	0.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл□	0.00	156,784.34
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл□	0.00	182,062.20
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	2	2
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	26	25
620001	Удирдах ажилтан	7	7
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	11	10
620003	Үйлчлэх ажилтан	3	3
620004	Гэрээт ажилтан	5	5

2.6 Аудит хийсэн нэгтгэсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	135,034.44	51,158.49
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	135,034.44	51,158.49
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	75,389.91	39,129.99
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	4,536.55	3,482.57
210303	Цэвэр, бохир ус	4,536.55	3,482.57
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	109.57	1,383.49
210402	Тээвэр, шатахуун	109.57	1,383.49
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	625.31	300.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	625.31	300.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	70,118.48	33,963.93
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	64,779.28	33,859.93
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5,339.20	104.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	59,644.53	12,028.50
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	48,557.80	0.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	27,401.60	0.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	7,965.80	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	13,190.40	0.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	0.00	12,028.50
213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.00	12,028.50
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	135,034.44	51,158.49
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	135,034.44	51,158.49
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	75,812.11	6,327.61
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	59,222.33	44,830.88

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Төв аймгийн Баянжаргалан сумын Засаг дарга нь Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 56 дугаар зүйлийн 56.1-д “Засаг дарга нь харьяалах нутаг дэвсгэртээ хууль тогтоомж, Засгийн газрын шийдвэр, харьяалах дээд шатны Засаг даргын шийдвэрийн гүйцэтгэлийг хангах, түүнчлэн тухайн Хурлын шийдвэрийг хэрэгжүүлэх чиг үүрэг бүхий төрийн төлөөлөгч мөн” гэж заасан ба мөн хуулийн 59 дүгээр зүйлийн 59.1-д “Сумын Засаг дарга харьяалах нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ” гэж заасны дагуу 59.1.1-59.1.23-д заасан бүрэн эрхийг хэрэгжүүлдэг байна.

Мөн Төсвийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.2-д “Төсвийн ерөнхийлөн захирагч төсвийн удирдлагын талаар дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ” гэж заасны дагуу 14.2.1-14.2.12-т заасан бүрэн эрхийг, мөн хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.4-д “Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь түүнд харьяалагдах төсвийн талаар дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ” гэж заасан бүрэн эрхийг тус тус хэрэгжүүлэн, Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаа аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчид нэгтгэн тайлагнадаг байна.

Нийгмийн хариуцлагын гэрээний хүрээнд “Цэцэнс майнинг” ХХК сумын угтах хаалга хийж, хашаажуулж дотор нь саравч, хогийн сав, нойл, мод тарих зэрэг ажлуудыг 30,000.0 мянган төгрөгөөр хийж гүйцэтгэн хүлээлгэн өгсөн.

Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар цэцэрлэгийн өргөтгөл баригдаж ашиглалтад орсон, орон нутгийн хөгжлийн сангийн санхүүжилтээр нийт 262.3 мянган төгрөгийн санхүүжилтээр цахилгааны 0.4 шугам татах, гудамж гэр хорооллын гэрэлтүүлэг, хогийн цэг, нохой устгал, наадмын талбайн засвар зэрэг ажлуудыг хийж гүйцэтгээд байна.

Төв аймгийн Засаг даргын 2023 оны А/45 дугаар захирамжаар сумдын 2022 оны үйл ажиллагааг дүгнэхэд тус сум нь 81,2 хувьтай, “Ногоон хөгжил-Баялаг бүтээгчид”-ийг дэмжих урианы жилийн хэрэгжилт 76,1 хувьтай тус тус дүгнэгдсэн байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Баянжаргалан сумын Засаг дарга нь үйл ажиллагаандаа Монгол Улсын Үндсэн хууль, Төрийн албаны тухай хууль, Засаг захиргаа нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Нийгмийн даатгалын тухай хууль, Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хууль, Хөдөлмөрийн тухай хууль, Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хууль Шилэн дансны тухай хууль зэргийг үйл ажиллагаандаа мөрдлөг болгон ажиллаж байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамрагдаагүй, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөгүй байна.

Сумын Засаг даргын баталсан удирдамж төлөвлөгөөний дагуу дотоод хяналт шалгалтын төлөвлөгөөнд 2022 онд дотоод хяналт шалгалтыг төсөвт 6 байгууллагад улирал бүр хийж хэвшиж зөвлөгөө зөвлөмж өгч ажилласан байна

Төлөвлөлтийн үе шатанд дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Төв аймгийн Баянжаргалан сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Төв аймгийн Баянжаргалан сумын Засаг даргын нэгтгэсэн тайланд мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг байхгүй байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Төв аймгийн Баянжаргалан сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг Сангийн сайдын 2015 оны 341 дүгээр тушаалаар баталсан “Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн болон Засгийн газрын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, тодруулга бэлтгэх журам”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн 1,768,523.7 мянган төгрөг болж, өмнөх оноос 1,950,670.3 мянган төгрөгөөр буюу 52,4 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт 1 Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/			
Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Мөнгөн хөрөнгө	243,092.04	318,214.39	75,122.35
Авлага	235,219.70	248,740.70	13,521.00
Бараа материал	225,158.81	163,047.89	-62,110.92
Үндсэн хөрөнгө	3,015,723.57	1,038,520.81	-1,977,202.76
Нийт хөрөнгө	3,719,194.12	1,768,523.79	-1,950,670.33
Өр төлбөр	24,584.71	21,967.49	-2,617.23
Засгийн газрын хуьт оролцоо /Эздийн өмч/	3,694,609.41	1,746,556.30	-1,948,053.11
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө / өмчийн дүн	3,719,194.12	1,768,523.79	-1,950,670.33

Эх сурвалж: Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Дээрх хүснэгтээс мөнгөн хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл 318,214.3 мянган төгрөг болж, өмнөх оноос 75,122.3 мянган төгрөгөөр өссөн байна. Энэ нь орон нутгийн орон нутгийн хөгжлийн сангийн эцсийн үлдэгдэл 110,039.8 мянган төгрөг болж, өмнөх оноос 60,193.1 мянган төгрөгөөр, эмийн эргэлтийн сангийн эцсийн үлдэгдэл 48,238.8 мянган төгрөг болж өмнөх оноос 43,471.1 мянган төгрөгөөр тус тус өссөн нь нөлөөлсөн байна.

Авлагын эцсийн үлдэгдэл 248,740.7 мянган төгрөг болж, өмнөх оноос 13,521.0 мянган төгрөгөөр өссөн нь сум хөгжүүлэх сангийн авлага 120,770.7 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэнээс шалтгаалсан байна.

Бараа материалын эцсийн үлдэгдэл 163,047.8 мянган төгрөг болж, өмнөх оноос 62,110.9 мянган төгрөгөөр буурсан нь гүйцэтгэл, үр дүнгээр санхүүжих улсын төсвийн байгууллагууд харьяа байгууллагууддаа санхүүгийн тайлангаа нэгтгэдэг болсноор Эрүүл мэндийн төвийн 47,929.6 мянган төгрөг, ЕБС-ийн 61,055.7 мянган төгрөг, Цэцэрлэгийн 29,264.7 мянган төгрөг, Соёлын төвийн 8,804.3 мянган төгрөгийн, нийт 147,054.4 мянган төгрөгийн бараа материалыг шилжүүлсэн нь нөлөөлсөн байна.

Үндсэн хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл 1,038,520.8 мянган төгрөг болж, өмнөх оноос 1,977,202.7 мянган төгрөгөөр буурсан нь гүйцэтгэл, үр дүнгээр санхүүжих улсын төсвийн ЕБС, Цэцэрлэг, Эмнэлэг, Соёлын төвийн байгууллагуудын 2,567,598.9 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг шилжүүлснээс шалтгаалсан байна.

Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/ нь 1,746,556.3 мянган төгрөг болж, өмнөх оноос 1,948,053.1 мянган төгрөгөөр буурсан нь гүйцэтгэл, үр дүнгээр санхүүжих улсын төсвийн ЕБС, Цэцэрлэг, Эрүүл мэндийн төвийн, Соёлын төвийн байгууллагуудын авлага, засгийн газрын сан, дахин үнэлгээний нэмэгдлийг өмнөх үеийн үр дүн дансанд хааж, тайлант оны үр дүн 2,238,591.1 мянган төгрөгөөр буурснаас шалтгаалсан байна.

3.4.1 Мөнгөн хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл 318,214.4 мянган төгрөг болж, өмнөх оноос 75,122.3 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт 2 Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл

/мянган төгрөгөөр/			
Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Банканд байгаа бэлэн мөнгө	243,092.04	318,214.39	75,122.35
Төгрөг	243,092.04	318,214.39	75,122.35
Төрийн сангийн харилцах	238,324.09	269,975.52	31,651.43
Арилжааны банк дахь харилцах	4,767.95	48,238.87	43,470.91
Дүн	243,092.04	318,214.39	75,122.35

Эх сурвалж: Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Мөнгөн хөрөнгийн Төрийн сангийн харилцах дансны эцсийн үлдэгдэл 318,214.4 мянган төгрөгийн 19,1 хувь буюу 60,938.1 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвийн орлогын, 34,5 хувь буюу 110,039.8 мянган төгрөгийг Орон нутгийн хөгжлийн сангийн, 22,6 хувь буюу 72,022.3 мянган төгрөгийг хоршоо хөгжүүлэх сангийн, 8,4 хувь буюу 26,975.1 мянган төгрөгийг байгаль хамгаалах сангийн, 15,1 хувь буюу 48,238.8 мянган төгрөгийг эмийн эргэлтийн сангийн дансны үлдэгдэл тус тус эзэлж байна. Арилжааны банканд эргэлтийн эмийн сангийн үлдэгдэл 48,238.8 мянган төгрөг байршиж байна.

Мөнгөн хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл өмнөх оноос 75,122.3 мянган төгрөгөөр өссөн нь орон нутгийн хөгжлийн сангийн эцсийн үлдэгдэл 110,039.8 мянган төгрөг болж, өмнөх оноос 60,193.1 мянган төгрөгөөр, эмийн эргэлтийн сангийн эцсийн үлдэгдэл 48,238.8 мянган төгрөг болж 43,471.1 мянган төгрөгөөр өссөн нь нөлөөлсөн байна.

3.4.2 Авлага

Авлага дансны эцсийн үлдэгдэл 248,740.6 мянган төгрөг болж, өмнөх оноос 13,521.1 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт 3 Авлагын үлдэгдэл

/мянган төгрөгөөр/			
Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Татаас санхүүжилтийн авлага	1,193.90	-	-1,193.90
Байгууллагаас авах авлага	35,415.50	18,919.50	-16,496.00
Хувь хүмүүсээс авах авлага	198,610.10	229,821.10	31,211.00
Дүн	235,219.50	248,740.60	13,521.10

Эх сурвалж: Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Авлагын жилийн эцсийн үлдэгдэл 248,740.6 мянган төгрөгийн 91,5 хувийг хувь буюу 227,551.1 мянган төгрөгийг хүмүүсээс авах авлага эзэлж байна. Энэ нь хоршоо хөгжүүлэх сангийн авлага байна.

3.4.3 Бараа материал

Бараа материалын дансны эцсийн үлдэгдэл 163,047.8 мянган төгрөг болж, өмнөх оноос 62,110.9 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт 4 Бараа материалын үлдэгдэл

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Түүхий эд материал	68,489.38	15,829.38	-52,660.00
Тусгай зориулалтын материал	6,105.41	-	-6,105.41
Эм боох материал	62,383.96	15,829.38	-46,554.58
Хангамжийн материал	156,669.43	147,218.51	-9,450.92
Бичиг хэргийн материал	14,522.52	3,562.10	-10,960.42
Аж ахуйн материал	96,659.25	20,713.00	-75,946.26
Сэлбэг хэрэгсэл	2,488.00	114,268.23	111,780.23
Түлш, шатах тослох материал	1,824.34	-	-1,824.34
Хүнсний материал	7,916.06	-	-7,916.06
Бусад хангамжийн материал	31,389.25	6,805.19	-24,584.07
Мал амьтад	1,870.00	1,870.00	0.00
Нооцийн бараа			0.00
Дүн	225,158.81	163,047.89	-62,110.92

Эх сурвалж: Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Бараа материалын эцсийн үлдэгдэл 163,047.8 мянган төгрөгийн 15,964.8 мянган төгрөг буюу 9,8 хувийг эмийн эргэлтийн сан, 142,483.3 мянган төгрөг буюу 87,4 хувийг ЗДТГ, 4,599.6 мянган төгрөг буюу 2,8 хувийг ИТХ-ын бараа материал эзэлж байна.

Бараа материалын оны эцсийн үлдэгдэл 62,110.9 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант хугацаанд гүйцэтгэл, үр дүнгээр санхүүжих ЕБС-ийн 61,055.7 мянган төгрөг, Цэцэрлэгийн 29,264.7 мянган төгрөг, Эрүүл мэндийн төвийн 47,929.6 мянган төгрөг, Соёлын төвийн 8,804.3 мянган төгрөг, нийт 147,054.4 мянган төгрөгийн бараа материалын үлдэгдлийг улсын төсвийн байгууллагад шилжүүлсэнтэй холбоотой байна.

3.4.4 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл цэвэр дүнгээр 1,038,520.8 мянган төгрөг болж, өмнөх оноос 1,977,202.7 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Үндсэн хөрөнгийн жилийн эцсийн 1,638,309.2 мянган төгрөгийн үлдэгдлийн 99,4 хувь буюу 1,628,772.9 мянган төгрөгийг сумын ЗДТГ, үлдэх хувийг эмийн эргэлтийн сан, ИТХ, сум хөгжүүлэх сангийн хөрөнгө эзэлж байна.

Үндсэн хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл 2,338,748.6 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант онд 228,850.2 мянган төгрөгөөр нэмэгдэж, гүйцэтгэл, үр дүнгээр санхүүжих улсын төсвийн байгууллагууд ЕБС-ийн 1,678,691.3 мянган төгрөгийн, Цэцэрлэгийн 310,091.0 мянган төгрөгийн, Эрүүл мэндийн төвийн 433,029.8 мянган төгрөгийн, Соёлын төвийн 145,786.7 мянган төгрөгийн, нийт 2,567,598.9 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг шилжүүлсэнтэй холбоотой байна.

Хүснэгт 5 Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Биет хөрөнгө	3,823,135.91	1,553,207.23	-2,269,928.68
Барилга, байгууламж, орон сууц	3,148,292.77	1,294,876.98	-1,853,415.78
Авто тээврийн хэрэгсэл	130,813.26	154,677.35	23,864.09
Машин тоног төхөөрөмж	348,542.64	74,446.78	-274,095.87
Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	171,747.11	29,206.13	-142,540.99
Бусад үндсэн хөрөнгө	8,386.88	-	-8,386.88
Номын фонд	15,353.26	-	-15,353.26
Биет бус хөрөнгө	153,922.00	85,102.00	-68,820.00
Программ хангамж	1,800.00	1,080.00	-720.00
Бусад биет бус хөрөнгө	152,122.00	84,022.00	-68,100.00
Дүн	3,977,057.91	1,638,309.23	-2,338,748.68

Эх сурвалж: Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.4.5 Өр төлбөр

Нийт өр төлбөрийн дансны эцсийн үлдэгдэл 21,967.4 мянган төгрөг болж, өмнөх оноос 2,617.2 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт 6 Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл

/ мянган төгрөгөөр/			
Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	5,013.09	0.00	-5,013.09
Байгууллагад төлөх өглөг	19,571.62	21,967.49	2,395.86
Дүн	24,584.71	21,967.49	-2,617.23

Эх сурвалж: Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Өр төлбөр дансны эцсийн үлдэгдэл 2,617.2 мянган төгрөгөөр буурсан нь улсын төсвийн байгууллагууд болох сургууль, соёлын төвийн өглөг шилжсэнтэй холбоотой байна.

Өр төлбөрийн жилийн эцсийн 21,967.4 мянган төгрөгийн үлдэгдлийн 12,768.6 мянган төгрөг нь орон нутгийн хөгжлийн сангийн, 4,148.8 мянган төгрөг нь эмийн эргэлтийн сангийн, 4,650.0 мянган төгрөг нь байгаль хамгаалах сангийн өглөг эзэлж байна.

3.4.6 Засгийн газрын хувь оролцоо

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эцсийн үлдэгдэл 1,746,556.3 мянган төгрөг болж, өмнөх оноос 1,948,053.1 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эцсийн үлдэгдэл өмнөх оноос 1,948,053.1 мянган төгрөгөөр буурсан нь гүйцэтгэл, үр дүнгээр санхүүжих улсын төсвийн байгууллагуудын хөрөнгийг шилжүүлснээр засгийн газрын сан 800,582.0 мянган төгрөгөөр, хөрөнгийн дахин үнэлгээ 728,876.6 мянган төгрөгөөр буурч, өмнөх үеийн үр дүн 1,557,907.1 мянган төгрөгөөр нэмэгдэж, тайлант үеийн үр дүн 1,976,501.5 мянган төгрөгөөр буурсантай холбоотой байна.

Хүснэгт 7 Засгийн газрын хувь оролцоо

/ мянган төгрөгөөр/			
Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Засгийн газрын оруулсан капитал / Засгийн газрын сан / орон нутгийн сан	1,523,630.48	723,048.42	-800,582.06
Хуримтлагдсан үр дүн	2,170,978.93	1,023,507.88	-1,147,471.05
Өмнөх үеийн үр дүн	1,158,011.86	2,715,918.98	1,557,907.12
Тайлант үеийн үр дүн	53,534.29	(1,922,967.28)	-1,976,501.57
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	959,432.78	230,556.18	-728,876.61
Дүн	3,694,609.41	1,746,556.30	-1,948,053.11

Эх сурвалж: Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Төв аймгийн Баянжаргалан сумын орон нутгийн төсвийн байгууллагуудын 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг орон нутгийн төсвөөс 1,231,945.0 мянган төгрөг, орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлогыг 198,614.8 мянган төгрөг, 2022 оны

төсвийн жилийн урсгал үйл ажиллагааны зардлыг 1,199,614.8 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаас орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлогыг 104,000.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлэн 302,614.8 мянган төгрөгөөр, урсгал үйл ажиллагааны зардлыг 3,500.0 мянган төгрөгөөр бууруулан 788,886.7 мянган төгрөгөөр, хоршоо хөгжүүлэх сангийн эх үүсвэрийг 121,000.0 мянган төгрөгөөр, ОНХС-ийн эх үүсвэрээр хэрэгжих төсөл арга хэмжээг 407,228.1 мянган төгрөгөөр, нийт 1,317,114.8 мянган төгрөгийг сумын ИТХ-ын 2021 оны 12 дугаар сарын 20-ны өдрийн “2021 оны төсөв батлах тухай” 04 дүгээр тогтоолоор баталсан байна.

Энэ нь 2022 оны төсвийн төслийг бодитой, үндэслэлтэй боловсруулсан боловч жил бүр орон нутгийн орлогын төлөвлөгөөг нэмж баталсантай холбоотой байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант оны төсвийг тодотголоор орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлогыг 7,274.4 мянган төгрөгөөр бууруулан 294,340.4 мянган төгрөгөөр, нийт урсгал үйл ажиллагааны зардлыг 108,357.4 мянган төгрөгөөр бууруулан, шилжих үлдэгдлийн 2,962.6 мянган төгрөгөөр нэмж батлуулан 700,216.9 мянган төгрөгөөр, хоршоо хөгжүүлэх сангийн эх үүсвэрийг 121,000.0 мянган төгрөгөөр, ОНХС-ийн эх үүсвэрээр хэрэгжих төсөл арга хэмжээг 407,228.1 мянган төгрөгөөр, нийт 1,228,445.0 мянган төгрөгийг сумын ИТХ-ын 2022 оны 9 дүгээр сарын 24-ний өдрийн “Сумын 2022 оны төсөвт тодотгол батлах тухай” 24 дүгээр тогтоолоор тодотгон баталсан байна.

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 8 хөтөлбөрийн 18 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр орон нутгийн төсвийн орлогоос 294,340.4 мянган төгрөг, орон нутгийн төсөвт олгох санхүүгийн дэмжлэгээс 441,913.9 мянган төгрөг, ОНХС-д олгох орлогын шилжүүлэг 277,381.4 мянган төгрөг, ОНХС-ийн шилжих үлдэгдлээс 89,846.7 мянган төгрөг, төсвийн урьд оны шилжих үлдэгдлээс 2,962.6 мянган төгрөг, хоршоо хөгжүүлэх сангийн эх үүсвэрээс 121,000.0 мянган төгрөгийг бүрдүүлэхээр байна.

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвөөс 653,631.4 мянган төгрөгийн санхүүжилт олгож, орон нутгийн төсөвт 6,949.4 мянган төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 984,870.4 мянган төгрөг буюу 80,1 хувьтай байгаа нь үндсэн үйл ажиллагааны зардлын төсвийг 243,574.5 мянган төгрөгөөр дутуу санхүүжилт өгсөнтэй холбоотой байна.

Хүснэгт 8 Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	ИТХ-ын үйл ажиллагаа	54,476.5	50,477.2	3,999.2	92.6%
2	ЗДТГ-ын үйл ажиллагаа	378,361.9	358,528.2	19,833.6	94.7%
3	ЕБС-үйлчилгээ	125,632.0	124,530.4	1,101.5	99.1%
4	Сургуулийн өмнөх боловсролын үйлчилгээ	37,466.6	35,418.2	2,048.3	94.5%
5	Соёл урлагийн үйлчилгээ	74,595.2	11,069.5	63,525.6	14.8%
6	ЭМТ-ийн үйлчилгээ	29,684.7	26,658.6	3,026.1	89.8%
7	Хөрөнгө оруулалт хөтөлбөр төсөл арга хэмжээ	407,228.1	257,188.2	150,039.8	63.1%
8	Хоршоо хөгжүүлэх сан	121,000.0	120,999.9	100	100%
	Нийт	1,228,445,0	984,870,4	243,574.5	80,1%

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв. түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах дансаар сумын Засаг даргын тамгын газар нь 50,858.4 мянган төгрөг, ИТХ 300.0 мянган төгрөг, нийт 51,158.4 мянган төгрөгийг төвлөрүүлэн зарцуулсан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого. зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Тус төсөл хөтөлбөр хэрэгжих хугацаанд нийт 8 хөтөлбөрийн 21 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн байна.

Хүснэгт 9 Төсөл хөтөлбөрийн арга хэмжээний хүрэх үр дүн, биелэлт

/ мянган төгрөгөөр/

№	Хөтөлбөр	Хэрэгжих хугацаа	Хүрэх үр дүн	Хэрэгжилтийн явц	Зарцуулах төсөв	Зарцуулсан
1	70105- Орон нутгийн өөрөө удирдах ёсны байгууллага	2022.01.01 2022.12.31	Сумын ИТХТ, тэргүүлэгчдийн бүрэн эрхээ хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай ажил үйлчилгээгээр хангах, мэргэшсэн тогтвортой өндөр чадавх бүхий аппарат бүрдүүлж, хуралдааныг зохион байгуулж, мэдээллээр тасралтгүй хангахад оршино. Жилд 4-өөс доошгүй удаа хурал хийнэ.	Сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын төлөөлөгч, тэргүүлэгчдийн бүрэн эрхээ хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай ажил үйлчилгээгээр хангах, мэргэшсэн тогтвортой өндөр чадавх бүхий аппарат бүрдүүлж, Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын, тэргүүлэгчдийн хуралдааныг зохион байгуулж жилд 13 удаа хуралдсан байна. Хэрэгжилт 92,6 %	54,476.5	50,477.2
2	70106- Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага	2022.01.01 2022.12.31	Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага 4 зорилт, хэрэгжүүлэх 38 арга хэмжээ хэрэгжүүлэх	Хөтөлбөрийн хэрэгжилт 94,7%	378,361.9	358,528.2
3	70106- Хоршоо хөгжүүлэх сан	2022.01.01 2022.12.31	2022 оны 1 сараас Сум хөгжүүлэх санг шинээр Хоршоо хөгжүүлэх сан болгон журмыг дагаж мөрдөх ХХС-аас иргэн, хоршоонд олгох зээлийг журмын дагуу шаардлага хангасан төсөл шалгаруулан зээл олгох	2022 оны 01 сараас Хоршоо хөгжүүлэх сан болж журмын дагуу шинэчлэгдсэн. Хэрэгжилт 100% Хоршоо хөгжүүлэх сангаас зээл олгох төсөл хөтөлбөр зээлийн сонгон шалгаруулалт зарлагдаж 5 иргэнд зээл олгосон байна .	121,000.0	120,999.9
4	71802- Ерөнхий боловсролын сургууль	2022.01.01 2022.12.31	Ерөнхий боловсрол сургууль нь 7 зорилт 28 арга хэмжээ хэрэгжүүлэх	2022 онд “Багшийн гүйцэтгэлийн үнэлгээ” сургуулийн дундаж 63%, Хөтөлбөрийн хэрэгжилт 90.3%, “	125,632.0	124,530.4
5	71801- Сургуулийн өмнөх боловсрол	2022.01.01 2022.12.31	Сургуулийн өмнөх боловсрол нь 12 зорилт 42 арга хэмжээ хэрэгжүүлэх	Хөтөлбөрийн хэрэгжилт 94.5 %	37,466.6	35,418.2
6	71702- Соёлын үйлчилгээ	2022.01.01 2022.12.31	Соёлын төв нь 6 зорилт 32 арга хэмжээ хэрэгжүүлэх	Хөтөлбөрийн хэрэгжилт 87.3%	74,595.2	11,069.5

7	71602-Эрүүл мэндийн төв	2022.01.01 2022.12.31	Нийт 8 төрлийн үзлэгт 1250 хүн, Эрүүл мэндийн даатгалын 4 багцын тусламж үйлчилгээнд 435 иргэдийг хамруулна.	Хөтөлбөрийн хэрэгжилт 89.8%	29,684.7	26,658.6
8	70106-Орон нутгийн хөгжлийн сан	2022.01.01 2022.12.31	Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр шинээр хэрэгжих 14 төслийг 407,228.1 мянган төгрөгөөр хийж гүйцэтгэнэ.	Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжсэн 6, мөнгийг нь дутуу шилжүүлсэн он дамжиж хийгдэх 1 ажил байна. 6 ажил хэрэгжээгүй Хэрэгжилт 63.1%	407,228.1	257188,2
Нийт дүн					1,228.445.0	984,870.4

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Төв аймгийн Баянжаргалан сумын Засаг даргын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын орлого бүрдүүлэлт, шилэн дансны мэдээллийг сайжруулахтай холбоотой өгсөн зөвлөмжийг тусгасан болно.

Аудитыг Төв аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Т.Хүрэлбаатар гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер О.Амаржаргал, дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Хишигжаргал нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Төв аймгийн Баянжаргалан сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төв аймаг дахь Төрийн аудитын газарт сумын Засаг даргын 2023 оны 3 дугаар сарын 01-ний өдрийн 05/39 дугаартай албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2021 оны үр дүнгийн тайлангийн нийт орлогыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл “Дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1,5 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн, суурь үзүүлэлтийг нийт орлого 2,881,474.4 мянган төгрөгөөс 1,5 хувиар буюу 43,222.1 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 75 хувиар буюу 32,416.5 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзлээ.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төв аймгийн Баянжаргалан сумын Засаг дарга нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний талаар мэдээлэл ирүүлээгүй болно.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Төв аймгийн Баянжаргалан сумын Засаг даргын шилэн дансны цахим хуудсанд тайлант онд байршуулбал зохих мэдээлбэл зохих 171 мэдээллээс хугацаа хоцроосон 52 мэдээлэл, мэдээлээгүй мэдээлэл байхгүй байна.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Тус байгууллагад бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд шийдвэрлэх алдаа, зөрчилтэй асуудал гараагүй байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцээгүй гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Төв аймгийн Баянжаргалан сумын Засаг даргын эхний хагас жилийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд завсрын аудит хийгдээгүй болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Тус байгууллага нь 2021 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгөгдсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн, сумын Засаг даргын 2022 оны 6 дугаар сарын 20-ны өдрийн 05/152 дугаартай албан бичгээр хэрэгжилтийг ирүүлсэн байна.

Хүснэгт 10 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт					
Албан шаардлага	1	24,719.2	1	24,719.2	100%
Зөвлөмж	2	9,784.8	2	9,784.8	100%
Нийт дүн	3	35.504.0	3	35.504.0	100%

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Төв аймгийн Баянжаргалан сумын Засаг даргын санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд дараагийн аудитаар анхаарал хандуулах асуудал байхгүй байна.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар залруулга хийгдээгүй ба нийт 93,939.7 мянган төгрөгийн зөрчил илэрснээс 524.7 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 төлбөрийн акт, 93,415.0 мянган төгрөгийн зөрилд 1 албан шаардлага, шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтийг хангуулах зөвлөмжийг тус тус өгсөн.

5.1 Төлбөрийн акт

Оны эцэст нэмэлт санхүүжилтийн данснаас төсвийн ерөнхий дансанд төвлөрүүлэх ёстой 524.7 мянган төгрөгийг төвлөрүүлээгүй байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.7-д “Энэ хуулийн 43 дугаар зүйлд зааснаас бусад тохиолдолд төсвийн жил дуусахад төсвийн захирагчийн төсөв зарцуулах эрх нь дуусгавар болох бөгөөд төсвийн захирагчийн төсвийн зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг тухайн шатны төсвийн ерөнхий дансанд татан төвлөрүүлнэ” гэсэн заалт болон санхүүгийн тайлангийн “нийцсэн бөгөөд зохистой байх” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны 95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.3.4-д “төсөвт төвлөрүүлэх ёстой татварын болон татварын бус төсвийн орлогыг дутуу төвлөрүүлсэн эсвэл төвлөрүүлээгүй” гэж заасныг үндэслэн төлбөрийн акт тогтоов.

5.2 Албан шаардлага

Орон нутгийн орлогыг 7 нэр төрлөөр, нийт орлогын төлөвлөгөө 93,415.0 мянган төгрөгөөр тасарсан байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.1-д “Батлагдсан төсвийг хэрэгжүүлэх нарийвчилсан хуваарь, төсвийн дэлгэрэнгүй хуваарилалт, төсвийн зарцуулалт болон бүрдүүлэлтэд тавих хяналтыг төсвийн сар, улирлын батлагдсан хуваарийн дагуу хэрэгжүүлнэ”, 41.2.1-д “хуулийн дагуу улс, орон нутгийн төсөвт оруулах болон тухайн төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх” гэсэн заалт болон санхүүгийн тайлангийн “нийцсэн бөгөөд зохистой байх” зэрэг батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны 95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.1.11-д “хууль тогтоомж, гэрээ хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал” гэж заасныг үндэслэн албан шаардлага өгөв.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

Шилэн дансны мэдээлэлтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Шилэн дансанд мэдээлбэл зохих 171 мэдээллээс хугацаа хоцроосон 52 мэдээлэл байна. Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.1-д “мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх”, 4.1.2-т “мэдээлэл ойлгомжтой, ач холбогдолтой байх” гэж заасантай бүрэн нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Шилэн дансанд байршуулах мэдээллийг цаг хугацаанд нь иж бүрэн мэдээлэх

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төв аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 6 дугаар сарын 10 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс			
							Залруулсан		Залруулаагүй	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
ОНХС	1	17,568.0			1	17,568.0	1	17,568.0		
Дүн	1	17,568.0			1	17,568.0	1	17,568.0		

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Хариуцлага тооцоулах албан шаардлага							
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцоулах албан шаардлага	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо
Засаг дарга	3	93,939.7	1	524.7	1	93,415.0	1	0.0		
ЗДТГ	5	45,052.7			3	32,350.7	2	12,702.0		
Дүн	8	138,882.4	1	524.7	4	125,765.7	3	12,702.0		

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Засаг дарга	1	0.0					1	0.0
ЭЭС	1	85,554.5					1	85,554.5
ОНХС	1	182,511.7					1	182,511.7
ХХС	1	53,497.8					1	53,497.8
Дүн	4	321,564.0					4	321,564.0
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн	4	321,564.0					4	321,564.0